

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж1 5182/23
31.7.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Гордане Тошић, председника већа, Милице Аксентијевић и Љиљане Милосављевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Миле Ромчевић, адвокат из Београда, ул. Гружанска бр. 10, против тужене Републике Србије - Министарство одбране, Војномедицинска академија Београд, чији је законски заступник Војно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ул. Тимочка бр. 15, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужене, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1 3451/20 од 6.9.2023. године, у седници већа одржаној дана 31.7.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 3451/20 од 6.9.2023.године, у ставовима првом и четвртном изреке.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3451/20 од 6.9.2023. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу, на име накнаде нематеријалне штете исплати и то: за претрпљене физичке болове износ од 120.000,00 динара и за претрпљени страх износ од 100.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 6.9.2023. године, као дана пресуђења, до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете преко досуђеног износа до траженог износа и то: за претрпљене физичке болове за износ од 80.000,00 динара и за претрпљени страх за износ од 50.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од дана пресуђења, до исплате. Ставом трећим изреке, утврђено је да је тужба тужиоца повучена у делу тужбеног захтева којим је тражио накнаду нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности и наружености. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 198.000,00 динара, са законском затезном каматом од наступања услова за извршење пресуде, до исплате.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу, побијајући пресуду у ставовима првом и четвртом изреке, како произлази из садржине жалбе, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Жалбене разлоге је образложила и жалбене предлоге изнела. Трошкове другостепеног поступка није тражила.

Испитујући првостепену пресуду, у побијаном делу, у границама овлашћења прописаних чланом 386. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужене неоснована.

У првостепеном поступку, у потврђеном делу пресуде, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а на друге битне повреде одредаба парничног поступка се жалбом не указује.

Према чињеничном стању, утврђеном у поступку пред првостепеним судом, тужилац је запослен код тужене и дана ...2020. године је радио на припреми хране за војну болницу „Карабурма”, која се припрема на ВМА, па је добио усмено наређење да буде службена пратња приликом транспорта хране у болницу „Карабурма”, како би се бринуо о храни док не буде испоручена, јер је учествовао у њеној припреми. Наведеног дана, приликом транспорта хране војним возилом, чији је власник Министарство одбране-Војска Србије, догодила се саобраћајна незгода, у којој су учествовали војно возило којим је управљао војни службеник ББ и цивилно теретно возило. Критичном приликом тужилац је као пратилац седео на месту сувозача у војном моторном возилу, а саобраћајна незгода се догодила тако што је приликом уласка војног возила у раскрсницу остварен контакт између теретног цивилног возила и десне бочне стране војног возила, на којој се налазио тужилац као сувозач и који је од силине удара задобио телесну повреду. Из налаза и мишљења судског вештака медицинске струке за област ортопедске хирургије и трауматологије, утврђено је да је тужилац дана ...2020. године задобио лаку телесну повреду у виду истегнућа и натегнућа вратног сегмента кичменог стуба, због чега се непрекидно лечио до краја 2020. године, а и даље се лечи. Тужилац је услед задобијене повреде од тренутка повређивања па у наредна три дана трпео болове јакон интензитета, потом је око три недеље трпео болове средњег интензитета, који су до краја лечења прерасли у болове слабог интензитета, са тенденцијом појачања до средњег интензитета приликом тежих физичких напора и промене времена. Код тужиоца не постоји умањење животне активности нити наруженост са ортопедско-трауматолошког становишта. Из налаза и мишљења судског вештака медицинске струке за област психијатрије, утврђено је да је тужилац приликом повређивања претрпео примарни страх који је трајао 3-4 минута и био је јаког интензитета. Секундарни страх умереног интензитета трајао је код тужиоца 5-6 недеља, а секундарни страх блажег интензитета развијао се у периоду од око месец дана. Код тужиоца не постоји умањење животне активности због доживљеног психотрауматизма.

Наведено чињенично стање првостепени суд је утврдио из изведених

писаних доказа, исказа тужиоца и саслушаних сведока ББ и ВВ, којима је поверовао, и налаза и мишљења судских вештака, које је прихватио.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом чланова 173. и 174. Закона о облигационим односима и члана 164. Закона о раду, закључио да је тужбени захтев тужиоца основан, јер је оценио да је тужена објективно одговорна за штету коју је тужилац претрпео услед повређивања за време радног времена док је обављао послове за тужену и јер је штета настала у вези са опасном ствари – моторним возилом, чији је власник тужена, која као ималац опасне ствари одговара за насталу штету. Како је штета настала од опасне ствари узрочност се претпоставља, а тужена није доказала да штета потиче од неког узрока који се налазио ван ствари или да је штета настала искључивом радњом оштећеног или трећег лица, јер тужена сноси терет доказивања постојања основа за ослобођење од одговорности за штету коју је тужилац претрпео на раду, а није имала доказних предлога ради утврђивања постојања разлога за ослобађање од одговорности у смислу члана 177. Закона о облигационим односима. Првостепени суд је оценио да тужилац није допринео настанку штете нити је допринео да штета буде већа него што би иначе била, па је закључио да нема места примени одредбе члана 192. став 2. Закона о облигационим односима. Имајући у виду све околности које утичу на одмеравање правичне новчане накнаде за насталу штету, применом члана 200. Закона о облигационим односима и члана 232. Закона о парничном поступку, првостепени суд је оценио да тужиоцу за претрпљене физичке болове припада износ од 120.000,00 динара, а за претрпљени страх износ од 100.000,00 динара, имајући у виду њихов интензитет и дужину трајања, па је одлучио као у ставу првом изреке побијане пресуде.

На досуђене износе, суд је обавезао тужену да тужиоцу исплати законску затезну камату, у складу са чланом 277. Закона о облигационим односима и чланом 2. Закона о затезној камати, од дана пресуђења до исплате.

Првостепени суд је оценио да нема основа за исплату износа на име претрпљених физичких болова и претрпљеног страха преко досуђених, јер накнада нематеријалне штете у смислу члана 200. Закона о облигационим односима има за циљ да се оштећеном пружи одговарајуће задовољење према значају повређеног добра и тежини повреде, а досуђивањем већих износа погодовало би се тежњама које нису спојиве са природом и друштвеном сврхом накнаде штете, због чега је одлучио као у ставу другом изреке побијане пресуде.

Одлуку из става трећег изреке побијане пресуде, првостепени суд је донео применом одредбе члана 202. став 2. Закона о парничном поступку, јер је тужилац поднеском од 6.1.2022. године повукао тужбу у делу који се односи на накнаду нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности и наружености, с обзиром на то да се тужена до закључења главне расправе није изјаснила о томе да ли пристаје на повлачење тужбе.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је, у потврђеном делу пресуде, правилно применио материјално право, а за своју одлуку је дао довољне и јасне разлоге, које прихвата и другостепени суд.

Према члану 164. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005...75/2014), ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету, у складу са законом и општим актом.

Према одредби члана 154. став 2. Закона о облигационим односима, за штету од ствари или делатности, од којих потиче повећана опасност штете за околину, одговара се без обзира на кривицу.

Чланом 173. Закона о облигационим односима је прописано да штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете.

Чланом 174. Закона о облигационим односима је прописано да за штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице које се њом бави.

Према одредби члана 200. став 1. Закона о облигационим односима, за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица, као и за страх, суд ће ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете, као и у њеном одсуству.

Поштујући цитиране одредбе, код утврђених чињеница да је тужилац запослен код тужене и да је претрпео повреду на раду услед саобраћајне незгоде која се догодила приликом транспорта хране у војну болницу, у којој је учествовало војно моторно возило, чији је ималац тужена, у којем је тужилац седео на месту сувозача, јер је био одређен да буде пратња приликом транспорта хране, правилно је првостепени суд закључио да је тужена као послодавац одговорна да тужиоцу накнади штету у смислу одредбе члана 164. Закона о раду, у вези са одредбом члана 154. став 2. и чланова 173. и 174. Закона о облигационим односима, јер је штета коју је тужилац претрпео у узрочној вези са обављањем послова и задатака тужиоцевог радног места, а основ одговорности тужене је ризик од опасне ствари, с обзиром на то да је у првостепеном поступку несумњиво утврђено да је тужена као послодавац ималац опасне ствари - моторног возила.

Првостепени суд је приликом одмеравања висине накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове и за претрпљени страх, правилно применио члан 200. Закона о облигационим односима, с обзиром да утврђена јачина болова и страха и њихово трајање, по оцени другостепеног суда, оправдавају висину досуђених накнада по тим основима, па се неосновано у жалби тужене указује да висина накнада за те видове штете није одмерена у складу са интензитетом болова и страха и њиховим трајањем.

Како је у записнику о извршеном увиђају саобраћајне незгоде, који је сачинила Саобраћајна полиција ...2020. године, наведено да је у незгоди

учествовало војно возило марке Peugeot, регистарских ознака..., што су потврдили у исказима и тужилац и сведок ББ, који су се налазили у возилу, то произлази да је штета настала у вези са опасном ствари – војним моторним возилом, чији је ималац тужена као послодавац, на којој је у конкретном случају био терет доказивања чињенице да је власник возила друго физичко лице или правно лице, у смислу члана 231. Закона о парничном поступку, што у овој парници није доказала, па је, супротно наводима жалбе, тужена пасивно легитимисана у овој парници. Чињеница да првостепени суд није дао разлоге о приговору недостатка пасивне легимације, који је истакла тужена, за коју очигледно сматра да је пасивно легитимисана, у конкретном случају, није од утицаја на правилност и законитост побијане пресуде.

Неосновано тужена у жалби указује да је првостепени суд погрешно закључио да тужена у првостепеном поступку није имала доказних предлога ради утврђивања постојања разлога за ослобођење од одговорности тужене, у смислу члана 177. Закона о облигационим односима, јер она није предлагала извођење доказа о тим околностима, нити их је приложила, а на туженој је био терет доказивања у смислу члана 231. Закона о парничном поступку. Из наведених разлога, правилно је првостепени суд закључио да тужена није доказала да штета потиче од неког узрока који се налазио ван ствари, чије се дејство није могло предвидети, избећи или отклонити, нити је доказала да је штета настала искључивом радњом оштећеника или трећег лица, коју он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити. Исто тако, тужена у првостепеном поступку није доказала да постоји допринос тужиоца настанку штете или да је он допринео да штета буде већа него што би иначе била, па је правилно првостепени суд закључио да у конкретном случају нису испуњени услови прописани одредбом члана 192. став 2. Закона о облигационим односима.

Како се наводима жалбе тужене не доводе у сумњу законитост и правилност побијане пресуде у ставу првом изреке, у том делу је потврђена, како одлука о главном потраживању, тако и одлука о законској затезној камати, јер је донета правилном применом одредаба чланова 277. став 1. и 324. став 1. Закона о облигационим односима.

Потврђено је и решење о трошковима парничног поступка, садржано у ставу четвртом изреке побијане пресуде, јер је донето правилном применом одредаба чланова 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку, и одговара исходу спора и постигнутом успеху странака. Неосновано тужена у жалби указује да трошкови које је тужилац имао за састав два поднеска нису били потребни ради вођења парнице, јер их је суд правилно признао тужиоцу.

Из изнетих разлога, на основу одредаба чланова 390, 401. тачка 2. и 165. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС”, бр.72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је одлучио као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија
Гордана Тошић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**